

Oproep Duitse bisschoppen

voor de Bondsdagverkiezingen op 18 september 2005

Dierbare broeders en zusters!

"Vreugde en hoop, verdriet en angst van de mensen van vandaag, vooral van de armen en van hen die, hoe ook, te lijden hebben, zijn evenzeer de vreugde en hoop, het verdriet en de angst van de leerlingen van Christus." Met deze woorden begint de pastorale Constitutie 'Gaudium et spes' over de Kerk in de wereld van deze tijd, waarmee het Tweede Vaticaans Concilie veertig jaar geleden duidelijk maakte dat wij als gelovigen geroepen zijn om mee te bouwen aan deze wereld. De Duitse bisschoppen nemen de aanstaande Bondsdagverkiezingen op 18 september 2005 als aanleiding om aan deze christenplicht en tegelijkertijd aan enkele belangrijke uitdagingen te herinneren, die bij het stemmen van belang zijn voor de toekomst van ons land.

- Mensen willen werken. Zij willen zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Het is onaanvaardbaar dat bijna vijf miljoen mensen in ons land werkloos zijn. Weliswaar kan geen enkel politiek beleid garanderen dat iedereen een baan heeft. Maar de politiek moet de juiste randvoorwaarden voor de economie scheppen en het belastingstelsel, de arbeidsmarkt en het sociale zekerheidsstelsel duurzaam hervormen zodat arbeidsplaatsen worden behouden en er nieuwe worden geschapen. Iedereen moet een kans krijgen om deel te kunnen nemen.
- Mensen willen ook in de toekomst een sociaal zekerheidsstelsel waarop zij kunnen vertrouwen. De welvaartsstaat moet door middel van politiek beleid op lange termijn worden vernieuwd en veilig worden gesteld, vooral in het belang van degenen die daarop zijn aangewezen. De moderne welvaartsstaat moet ook in de toekomst solidariteit tonen met de zwakken. Tegelijkertijd moet iedereen worden opgeroepen en gestimuleerd om naar eigen kunnen zelf verantwoording te dragen en zelf initiatief te nemen.
- Onze samenleving vergrijsst. Bovendien neemt de bevolkingsafname steeds grotere proporties aan, hetgeen een centraal, fundamenteel probleem is voor onze toekomst. Er worden te weinig kinderen geboren in Duitsland. En dat probleem wordt niet opgelost door immigratie. Hoewel wij dit probleem al lang kennen, zijn er de afgelopen decennia geen consequenties aan verbonden. Het mag niet langer genegeerd worden door de politiek.

Wij hebben moed nodig voor een toekomst met kinderen. Het is belangrijk dat de Duitse samenleving positief tegenover kinderen staat.

- Mensen willen een goed huwelijk en gezin. Ook als dat niet altijd lukt, zijn het huwelijk en het gezin voor alle mensen van grote betekenis. Ze leveren een fundamentele bijdrage voor de ontplooiing van het individu en voor de toekomst van onze samenleving. Daarom staan in de Duitse grondwet het huwelijk en het gezin onder speciale bescherming binnen de staatsrechtelijke ordening. Wij zien weliswaar andere, zogenoemde alternatieve levensvormen opkomen die hiervan afwijken, maar zijn op basis van de grondwet tegen gelijkschaking daarvan met het huwelijk en het gezin. Wij zijn tegen een sluipende uitholling van het begrip gezin. Een centrale taak van de politiek is in dit verband het bestrijden van de structurele onderwaardering in de samenleving van gezinnen die in het huwelijk ontstaan en het huwelijk als voorwaarde nemen. Er is behoefte aan een politiek beleid waarin het huwelijk en het gezin worden beschermd en gesteund.
- We moeten helaas constateren dat we leven op de kosten van de toekomstige generaties. Dat betreft de omgang met natuurlijke hulpbronnen, maar ook de stijgende staatsschuld. Wij moeten zo leven dat wij de mensen die na ons komen, niet bovenmatig belasten. De politiek moet in alles ook rekening houden met diegenen die zich nu nog niet kunnen laten horen. Dat is nodig voor rechtvaardigheid tussen de generaties.

- God heeft elk mens als zijn evenbeeld geschapen en hem een onvervreemd- bare waarde toegekend. De bescherming van die onaantastbare waardigheid van de mens is bij uitstek de taak van de overheid. Het is de plicht van de politiek om deze bescherming zeker te stellen, of een mens nu sterk is of zwak, gezond of ziek, geboren of ongeboren, of leeft met een handicap. Hetzelfde geldt voor gentechnologie en de biomedische wetenschap. Abortus, euthanasie en het doden van menselijke embryo's – zoals altijd met argumenten omkleed – kunnen en mogen we niet dulden omwille van de waardigheid van de mens.
- Bij alle problemen die in ons land spelen, mogen we niet vergeten dat Duitsland een welvarend land is dat zijn verantwoordelijkheid ten opzichte van andere landen moet nemen. Dat geldt voor de opbouw van een solidair Europa. Maar ook voor het streven naar internationale rechtvaardigheid en leniging van de nood van mensen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. Duitsland moet consequent deelnemen aan de mede door haar zelf gedragen ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties voor armoedebestrijding, onderwijs en verlichting van de schuldenlast. Zo bevorderen we ook de vrede.

Dierbare broeders en zusters, deze uitdagingen moeten de politieke partijen in hun programma's het hoofd bieden. En wij als kiezers moeten hun politieke beleid daaraan toetsen. De hoop en zorgen van de burgers moeten ook de hoop en zorgen van de politici zijn. Daarbij mag een verantwoord politiek beleid niet meer beloven dan het kan waarmaken. Een

politiek beleid dat wordt gevoed door vooroordelen en generaliseringen, met eenvoudige oplossingen voor complexe kwesties, biedt geen perspectief voor de toekomst. Het zaaien van verdeeldheid tussen de verschillende lagen van de samenleving is onverantwoord.

De politiek kan het vertrouwen alleen winnen door een eerlijk beleid dat respect toont voor iedereen, reëel en rationeel, in dienst van het algemeen belang. Ons land heeft behoefte aan politici die bij het maken van beleid vooruitkijken, die de moed hebben om hun verantwoordelijkheid als bewindslieden op zich te nemen, uitgaande van de grondbeginselen, het mensbeeld zoals ook in onze grondwet vastgelegd, dat in veel opzichten gewor-

teld is in het christelijk geloof.

Wij richten daarom een dringende oproep tot u, dierbare broeders en zusters, om bij de Bondsdagverkiezingen uw verantwoordelijkheid te nemen met het oog op de beschreven punten en gebruik te maken van uw stemrecht.

Keulen, 22 augustus 2005

Deze oproep dient op zondag 4 september 2005 in alle kerkdiensten, ook in de dienst op de vooravond, te worden voorgelezen.

Vertaling: DSK-Language Services